

Met betrekking tot de overheidsconsultatie “Wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden”, wil ik graag mijn bezorgdheid uiten over de mogelijke gevolgen van deze wet voor zowel ZZP’ers als maatschappelijke organisaties (in diverse vormen: vereniging, stichting of B.V.).

Een belangrijk punt van zorg is dat de wet de vrijheid in maatschappelijke ondernemen beperkt.

Het doorvoeren van deze wet maakt het voor maatschappelijke organisaties onmogelijk om ZZP’ers tegen lagere tarieven in te schakelen. Dit zou kunnen betekenen dat veel verenigingen of andere maatschappelijke organisaties gedwongen worden om personen in dienst te nemen, waarvoor vaak onvoldoende structurele middelen zijn en het risico te hoog is. Dit zou het voortbestaan van sommige organisaties kunnen bedreigen.

Het voorstel maakt het onmogelijk voor de ZZP’er om deeltijds werkzaamheden voor maatschappelijke doelen uit te voeren tegen lagere tarieven omdat dit dan direct als een arbeidsverhouding wordt gezien. Ook reguliere werkzaamheden uitvoeren om een maatschappelijk doel te steunen is binnen de voorgestelde wetgeving niet mogelijk omdat er dan veelal sprake is van een bepaalde gezagsverhouding of instructie. Dit gaat voorbij aan het feit dat veel ZZP’ers vaak bereid zijn een deel van hun tijd tegen lagere tarieven te werken voor maatschappelijke doelen. Helaas is dit in de praktijk een noodzakelijke wijze van inzet vanwege de geringe financiële draagkracht van deze organisaties.

Bovendien miskent de wet dat het gebruik van een ZZP’er de flexibiliteit van een organisatie kan vergroten en het risico kan beperken. Deze flexibiliteit is essentieel voor het functioneren van veel organisaties, vooral in een snel veranderende economische omgeving. Het zijn niet alleen bedrijven die gebruik maken van ZZP’ers, maar ook instellingen, verenigingen en de overheid zelf die vaak behoefte hebben aan deze flexibiliteit binnen hun organisatie. Door de steeds meer gereguleerde en beschermende arbeidspositie dreigt zo de gehele flexibiliteit te verdwijnen en is een snel ingrijpen bij veranderende omstandigheden vrijwel onmogelijk aan het worden.

Tot slot blijft het in dit voorstel zeer moeilijk om de andere opgelegde kenmerken van een ZZP’er als opdrachtgever te toetsen. Vaak is de opdrachtgever niet op de hoogte van de andere werkzaamheden en weet de opdrachtgever ook niet of de ZZP’er reclame maakt of een actief commercieel netwerk onderhoudt. De overheid wil dit echter wel gaan meewegen. Ook de andere kenmerken die worden gewogen zijn vaak niet helder in de opdrachtrelatie. Bij iedere opdracht is er sprake van een werkinhoudelijke aansturing en een organisatorische inbedding. Dit is nooit zwart/wit. De complexiteit bij de inzet van een ZZP’er kan te maken hebben met factoren als tijdelijkheid, specifieke kennis, marktomstandigheden, individuele keuzes, risico’s en flexibiliteit in de organisatie, zoeken naar voldoening, verlangen naar zelfstandigheid. ZZP’er worden is vaak een bewuste keuze. Die keuze maak je ook niet voor de ene opdracht wel en voor de andere niet, nee het is in de meeste gevallen een bewuste keuze om je leven anders in te vullen. Die keuze dreigt nu te worden afgenomen door deze wetgeving.

Samenvattend, hoewel ik begrijp dat er behoefte is aan duidelijkheid en regulering op dit gebied, ben ik bezorgd dat deze wet mogelijk nadelige gevolgen kan hebben voor zowel ZZP’ers als maatschappelijke organisaties. Ik pleit daarom voor een heroverweging van deze wet, met bijzondere aandacht voor de behoeften en belangen van zowel ZZP’ers als maatschappelijke organisaties.